

VERSLAG RAADSCOMMISSIEVERGADERING FINANCIËN EN VEILIGHEID

Datum: 6 maart 2019
Plaats: oude raadzaal
Tijd: 16.30 – 18.56 uur

Aanwezig: H.E.H. van Niejenhuis (voorzitter, GroenLinks), GroenLinks: M. Wijnja, A.M.M. Schoutens; PvdA: T.J. Bushoff, M. van der Laan; D66: W. Paulusma, I. Venhuizen; SP: L. Wobma, B. de Greef (B1 en B4), J. Dijk (B2 en B3); VVD: I. Jacobs-Setz, E.H. Hessels; ChristenUnie: E. Heemstra; Partij voor de Dieren: T. van Zoelen; CDA: M. Bolle; 100% Groningen: M.E. Woldhuis (t/m B3), D. Mellies (B4); Stad en Ommeland: L.E.J. van der Laan; Student en Stad: J. van Deelen; PVV: K.A. Uneken-Blauw

Namens de griffie: de heer W.T. Meijer (commissiegriffier)

Namens het college: burgemeester P.E.J. den Oudsten, wethouder I.M. Jongman-Mollema (A-deel, B4)

Ondersteuning: M. Pennings (districtchef politie), D. de Vlieg (commandant brandweer Stad)

Verslag: J. Bosma

A. ALGEMEEN DEEL

A.1. Opening en mededelingen

De voorzitter:

- Opent de vergadering om 16.30 uur en heet iedereen hartelijk welkom.

A.2. Vaststelling verslag gecombineerde commissie 6 februari 2019 (deel F&V)

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

A.3. Vaststelling agenda

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

A.4. Afspraken en planning

De voorzitter:

- Meldt dat de LTA en de lijst van moties en toezeggingen binnenkort geactualiseerd worden en de volgende keer behandeld kunnen worden.

A.5. Ingekomen stukken

Er zijn geen vragen of opmerkingen.

A.6. Rondvraag

Dhr. Bolle (CDA):

- Kaart aan dat jongeren in Glimmen en Haren drinken en blowen op voetbalvelden en schoolpleinen, en daarbij rommel achterlaten en voor duizenden euro's aan vernielingen aanrichten.
- Hoort van vrijwilligers bij clubs dat zij weinig merken van handhaving door gemeente en politie.
- Vraagt of de burgemeester op de hoogte is en ook vindt dat er effectiever gehandhaafd moet worden.
- Is benieuwd wat volgens de burgemeester de beste aanpak is om de overlast weg te nemen.
- Vraagt aan de wethouder sport welke rol het college voor zichzelf ziet weggelegd om Lycurgus bij te staan. Groningen kan met recht trots zijn op de successen van de club, die nu kampt met 150.000 euro schuld.

Burgemeester Den Oudsten:

- Vindt zeker dat er gehandhaafd moet worden.
- Is niet bekend met deze kwestie, zal zich erin verdiepen en de commissie de komende dagen informeren.

Wethouder Jongman:

- Vindt dat successen en verdriet gedeeld moeten worden met sportclubs.
- Spreekt al vanaf november 2018 met Lycurgus over de problemen bij de club en de mogelijkheden de helpende hand te bieden. Een financiële bijdrage is op dit moment niet aan de orde, wel hulp om orde op zaken te stellen.
- Meldt dat gemeente ambtelijk en bestuurlijk meerdere bijeenkomsten zal hebben met Lycurgus en lijkt het goed tijdens de commissie O&W van 10 april 2019 terugkoppeling te geven.

De voorzitter:

- Zal als voorzitter scherp letten op het politieke karakter van aangemelde rondvragen en altijd vragen of er al contact is geweest met ambtenaren. Deze vragen waren politiek van aard.

B. INHOUDELIJK DEEL**B.1. Jaarplan Integrale Veiligheid 2019-2020 en uitvoeringsprogramma's (collegebrief 14 februari 2019)****Mw. Woldhuis (100% Groningen):**

- Vindt dat er te weinig aandacht is voor overlast door drugs in het uitgaansleven en voor drogering als opmaat naar verkrachting. Komt hier meer aandacht voor in het nieuwe veiligheidsplan?
- Overweegt een meldpunt voor te stellen om de aangiftebereidheid te verhogen.
- Is benieuwd of andere fracties bereid zijn de discussie over lachgas aan te gaan.

Dhr. Van der Laan (Stad en Ommeland):

- Vindt dat de stukken te veel vanuit het stadse perspectief zijn geschreven. Het woord dorp ontbreekt.
- Verbaast zich erover dat het stuk inzet op het leren kennen van de 'nieuwe gebieden', zeker als het om Ten Boer gaat waar de voormalige gemeente Groningen al jarenlang ambtenaren mee deelt.
- Wil weten of het college inmiddels al verder is met het inventariseren van veiligheidsrisico's in de voormalige gemeenten Haren en Ten Boer.
- Leest alleen bij het stuk van de brandweer een opmerking over aardbevingen. Hoe kan dat?
- Vraagt wat precies bedoeld wordt met het zo effectief mogelijk inzetten van toezichthouders en handhavers in de openbare ruimte. Welke invulling krijgt 'effectief'?

Mw. Uneken (PVV):

- Hecht aan een goede besteding van de 4,4 miljoen euro voor toezicht en handhaving.
- Vraagt zich af hoe resultaatgericht het is wanneer de resultaten uit het jaarplan Integrale veiligheid veralgemeniseerd worden in het jaarplan van de politie. Het is goed om zo specifiek mogelijk te zijn.
- Noemt als voorbeeld radicalisering. De aanpak zelf is het beoogde resultaat, terwijl het doel zou moeten zijn om geen geradicaliseerde mensen of extremisten binnen de gemeente te hebben.
- Vindt dat boa's voldoende toegerust moeten zijn om passend in te grijpen, bijvoorbeeld bij het in bedwang houden van agressieve personen. Het hoge ziekteverzuim is een teken aan de wand.
- Roept op zoveel mogelijk tijd op straat door te brengen door administratie efficiënt in te richten.

Dhr. Van der Laan (PvdA):

- Kan zich in grote lijnen vinden in het rapport.
- Mist het escalatiemodel woonoverlast. Wordt dit nog gebruikt? Het integreren van zorg en veiligheid biedt wellicht kansen om het model uit te breiden.
- Is benieuwd hoe de burgemeester de grenzen definieert tussen bestuurs- en strafrecht als het gaat om openbare orde en ondermijnende criminaliteit. Bestuursrecht kan soms sneller en effectiever werken.
- Ziet kansen in datagestuurde handhaven, maar is bezorgd over de privacy. Nieuwe stappen op dit terrein dienen gepaard te gaan met een onderbouwing dat privacy niet verder wordt aangetast.

Mw. Wobma (SP):

- Stelt dat draagvlak voor boetes ondermijnd wordt door het uitschrijven van bonnen aan fietsers die door winkelcentrum Selwerd rijden op weg naar het fietsenrek.
- Vindt de conclusie dat verkeersveiligheid is verbeterd vanwege de toename in het aantal uitgeschreven bonnen verdacht veel lijken op een bonnenquotum.
- Is benieuwd of de politie nog van mening is dat 30km-zones anders ingericht moeten worden en zo

- ja, wat de gemeente daar dan aan gaat doen.
- Wil een hogere aangiftebereidheid, omdat veiligheid ook ontstaat door bescherming na een inbreuk daarop. Ongewenste intimiteiten zijn geen individueel probleem, maar een verschijnsel in de samenleving dat serieuze aandacht, handhaving en bestraffing verdient.
- Pleit voor het opstellen van een plan met politie en horeca om ongewenst gedrag aan te pakken. Ook verdient het een plek in het jaarplan van de politie.
- Sluit aan bij 100% Groningen wat betreft lachgas. Zijn de gevolgen en gevaren voldoende in beeld?

Dhr. Venhuizen (D66):

- Is positief over de uitvoeringsprogramma's.
- Vindt het essentieel te experimenteren met datagestuurde handhaving, maar waarschuwt voor een positieve feedbackloop waar veel handhaving ook leidt tot meer data en dus meer handhaving.
- Hecht aan het waarborgen van veiligheid en privacy van gemeentelijke data, zowel online als offline.
- Noemt gebiedsgericht werken, samenwerking met welzijnswerkers en verbinding met inwoners onmisbaar voor een effectieve preventie.
- Verwacht dat alle aspecten van veiligheid in het uitgaansleven terugkomen in het jaarplan, ook lachgas, al valt dat ook onder volksgezondheid.

Dhr. Heemstra (ChristenUnie):

- Stelt dat veiligheid niet alleen een juridisch begrip is, maar ook een sociaal begrip. Het is positief dat het college veiligheid en zorg met elkaar verbindt.
- Wil weten hoe iemand in zicht blijft na het aflopen van de persoonsgerichte aanpak om terugval te voorkomen. Het is belangrijk naast inwoners te blijven staan en snel in te grijpen als het minder gaat.
- Valt het ook op dat de invalshoek voornamelijk vanuit de voormalige gemeente Groningen is, terwijl die ook niet meer bestaat. Kennis over Haren en Ten Boer zou al verwerkt moeten zijn.
- Kan zich vinden in de aanpak om ondermijnende criminaliteit verder terug te dringen.

Dhr. Van Zoelen (Partij voor de Dieren):

- Ziet de nota als goede opmaat naar het meerjarenplan 2020-2024 en kan zich vinden in de accenten.
- Roept op voor dorpskernen en groene gebieden een speerpunt te maken van de brandveiligheid van stallen. In 2018 zijn bij twintig stalbranden 122.000 dieren omgekomen. Het zou goed zijn de stallen te inventariseren en aandacht te hebben voor dit punt bij de nieuwe brandweerpost Ten Boer.
- Juicht toe dat boa's steeds beter getraind worden in gespreksvaardigheden.
- Ziet graag dat organisatoren van evenementen en voetbalwedstrijden meer doen aan toezicht en handhaving zodat het niet ten koste gaat van de inzet van boa's.
- Mist aandacht voor fietsproblematiek, zoals fietsparkeren en het fietsen op voetpaden.
- Pleit voor het stadsbreed uitrollen van de hondenbakken in de Oosterparkwijk.
- Is blij dat aanwezigheid van dieren structureel meegenomen wordt bij de aanpak huiselijk geweld.
- Geeft de voorkeur aan de persoonsgebonden aanpak boven cameratoezicht, omdat het de beste resultaten oplevert.
- Sluit aan bij D66 wat betreft de zorgen over privacy in verband met big data.
- Is tevreden over de prioriteiten op het gebied van milieu en dierenwelzijn.
- Vindt dat iedereen moet kunnen demonstreren en bijeenkomen, zonder bloot te staan aan geweld, ontmoediging, racisme of belediging. Het is belangrijk ook sociale media in de gaten te houden.

Mw. Wijnja (GroenLinks):

- Vindt de stukken er over het algemeen goed uitzien.
- Roept op te blijven zoeken naar betere indicatoren en goed te kijken naar landelijke ontwikkelingen. Aantallen huisverboden en meldingen bij Veilig Thuis zeggen onvoldoende over gezinnen.
- Pleit ervoor jongeren die voor overlast zorgen te betrekken bij de oplossingen, omdat de oplossingen daar duurzamer van worden.
- Verwacht dat veiligheidsplannen ook gaan over het uitgaansleven, waaronder wat 100% Groningen naar voren brengt.

Mw. Jacobs (VVD):

- Is blij met het jaarplan Integrale veiligheid en zoomt in op woninginbraken.
- Mist bij de maatregelen om de stijging van inbraken in bepaalde wijken tegen te gaan de Week voor de Veiligheid, die positieve effecten heeft gehad.

- Pleit ervoor het goede voorbeeld van andere gemeenten te volgen door politie en toezichthouders te laten controleren hoe makkelijk een woning toegankelijk is door bijvoorbeeld een briefje in de keuken achter te laten met de tekst 'Ik was hier, u was er niet'.
- Is benieuwd of WhatsApp-buurtgroepen een preventief effect hebben.
- Is blij te horen dat de vrijwillige brandweerkorpsen in Ten Boer en Haren hun werk mogen blijven doen en is benieuwd of er een specifiek programma komt gericht op samenwerking of integratie.

Dhr. Bolle (CDA):

- Ziet weinig wezenlijke verschillen met het vorige jaarplan.
- Steunt gebiedsgericht werken, al werkten tot zes jaar geleden politieagenten en handhavers al vanuit verschillende politiebureaus. Het is goed die verbindingen weer te leggen.
- Begrijpt niet dat het leren kennen van 'nieuwe gebieden' een accent is. De ambtenaren van de voormalige gemeenten zijn toch nog in dienst? Het moet vrij snel duidelijk kunnen zijn wat er speelt.

Mw. Van Deelen (Student en Stad):

- Sluit aan bij 100% Groningen en SP wat betreft veilig uitgaan.
- Overweegt een initiatiefvoorstel voor een nachstadhuis als veilige plek waar in de breedste zin van het woord voor mensen gezorgd kan worden, bijvoorbeeld door er het gesprek aan te gaan of drugs te laten testen. Ook kan de nachtburgemeester er zetelen.

Burgemeester Den Oudsten:

- Weet goed wat er in Haren en Ten Boer speelt. De politie-eenheid-Zuid werkte ook al in Haren en de oude gemeenten Groningen en Ten Boer werkten allang samen.
- Legt uit dat er wel een aantal systeemtechnische samenvoegingen en integratieslagen nodig zijn, zowel wat betreft het openbare-ordeteam als het invoegen van cijfers.
- Geeft toe dat het wellicht te veel nadruk heeft gekregen, maar het is wel een noodzakelijke beweging om na herindeling te integreren.
- Let scherp op formuleringen, al lukt dat misschien nog niet altijd. De gemeente Groningen is niet groter geworden, maar de drie voormalige gemeenten zijn allemaal opgeheven en daaruit is de nieuwe gemeente ontstaan. Door het buitengebied is een totaal andere gemeente ontstaan.
- Heeft enorm veel aandacht voor de aardbevingsproblematiek in twee portefeuilles met een aparte structuur. De raad wordt voortdurend bijgepraat.
- Zegt toe in het op te stellen veiligheidsplan een verwijzing op te nemen naar aardbevingsbeleid en het escalatiemodel woonoverlast.
- Antwoordt dat uit de cijfers niet blijkt dat sprake zou zijn van een trend van toenemend geweld en onveiligheid in het uitgaansgebied, ook niet wat betreft drogering. Wel zijn er incidenten.
- Benadrukt dat het uitgaansgebied wel een kwetsbaar gebied is met veel mensen en veel drankgebruik. Het relatief hogere risico wordt goed aangepakt met politieteams, een beperkt aantal camera's en een grotendeels verantwoordelijk opererende horeca.
- Vindt het goed als raad en college altijd alert te blijven op onwenselijke ontwikkelingen, waaronder lachgas. Het college kan dit niet verbieden of voorkomen, maar spreekt hier wel over met horeca, die er soms een verdienmodel van maakt. Er lopen nog onderzoeken naar de schadelijkheid van lachgas.
- Faciliteert graag een gesprek met een delegatie van horeca. Meelopen met politieteams en handhavers is van tijd tot tijd ook erg nuttig om poolshoogte te nemen van de situatie en werkwijze.
- Roept op altijd melding en aangifte te doen van drogeringen en mogelijk ergere zaken. Alleen dan kan het probleem aangepakt worden en kan een eventueel patroon zichtbaar worden.
- Zal kijken of alle gemaakte opmerkingen aanleiding zijn om de accenten aan te passen in de nieuwe integrale veiligheidsnota, die samen met de raad opgesteld zal worden.
- Wil met WIJ-teams, wijkagenten en de eigen organisatie, onder meer met triagetafels, zorg en veiligheid beter met elkaar verbinden. Veel mensen die veiligheidsproblemen krijgen of veroorzaken hebben eigenlijk zorg nodig om escalatie te voorkomen.
- Zal bij jeugdgroepen die stelen of vernielen altijd repressie inzetten, maar ook zoeken naar mogelijkheden om jongeren handelingsperspectief te bieden om hun eigen positie te verbeteren.
- Integreert de vrijwillige brandweerkorpsen Haren en Ten Boer niet in de beroepsbrandweer, omdat de korpsen uitstekend functioneren. Wel wordt gekeken naar raakvlakken en samenwerking. Bij grote branden is ook sprake van samen uitrukken, dat wordt ook geoefend.

- Gaat niet inventariseren waar welke dieren op stal staan, maar begrijpt de zorgen over brandveiligheid van stallen.
- Biedt aan de veiligheidsregio uit te laten leggen hoe brandweezorg rondom boerderijen en veestapel georganiseerd is, wellicht beantwoordt dat al veel vragen van de Partij voor de Dieren.
- Is blij met elke opmerking die erop gericht is indicatoren aan te scherpen.
- Wijst op het landelijke debat over de positie van burgemeesters in het aanpakken van georganiseerde misdaad. De rol van de gemeente is groter, terwijl de wetgeving daar niet op is aangepast. De discussie spitst zich toe op de vraag wie wanneer over welke informatie mag beschikken.
- Neemt bij radicalisering geen verplaatsing waar vanuit andere landsdelen.
- Doet nooit in het openbaar specifieke uitspraken over radicalisering, wel in het presidium. De omvang van de problematiek is zeer gering.
- Wil het stadhuis graag toegankelijker maken, maar denkt niet gelijk aan een nachtelijke openstelling.

Mw. Pennings (districtchef politie):

- Kan als politie alleen handhaven in 30km-zones als deze conform de wettelijke eisen zijn ingericht, anders kan het Openbaar Ministerie niet overgaan tot vervolging. Het is aan de wegbeheerder om de weg in te richten conform de wettelijke eisen.
- Werkt niet met bonnenquota, maar zet bij handhaving wel in op speerpunten, zoals niet-handsfree bellen. Een hogere pakkans draagt bij aan het doel om het aantal, soms dodelijke, ongelukken terug te dringen.
- Schrijft alleen als uiterst middel bonnen uit voor fietsers in winkelcentrum Selwerd, na een stadium waarin alle betrokkenen, waaronder winkeliers, al van alles geprobeerd hebben.
- Houdt wittevoetjesacties wanneer sprake is van een reeks inbraken in een gebied. De politie legt dan een wit voetje neer in een makkelijk binnen te dringen woning met uitleg.
- Wijst erop dat het aantal inbraken de laatste jaren onder de achthonderd ligt, terwijl dat voorheen standaard boven de duizend lag. Groningen heeft een van de hoogste oplospercentages, al is het maar 14%. Het aanpakken van inbraken is een speerpunt, gelukkig is geen sprake meer van grote reeksen.
- Werkt in Haren met WhatsApp-groepen, maar nog niet lang genoeg voor resultaten. Landelijk is wel bekend dat in buurten met WhatsApp-groepen en -bordjes minder ingebroken wordt.

B.2. Bestuurlijke waarschuwing Vindicat (collegebrief 28 januari 2019)

Mw. Uneken (PVV):

- Stelt de Wet Openbaarheid Bestuur (Wob) niet ter discussie, maar vindt dat Sikkom er op dusdanige wijze gebruik van maakt en informatie publiceert dat het lijkt op een hetze. De goedkope uithalen schaden het proces tussen de burgemeester en Vindicat om de situatie te verbeteren.

Dhr. Dijk (SP):

- Bedankt juist alle journalisten die door uitputtend onderzoek en kritische journalistiek misstanden aan het licht hebben gebracht die al decennia lang plaatsvinden. Ook als media tendentius zijn of om andere reden niet bevallen, is het goed dat ze hun werk doen.
- Is blij dat de burgemeester eindelijk werk maakt van het overmatige drankgebruik en de daaruit voortvloeiende conflicten bij studentenverenigingen.
- Vindt het interne rechtssysteem absoluut niet van deze tijd en is blij met de maatschappelijke discussie daarover.
- Roept op Vindicat scherp in de gaten te blijven houden en passend op te treden, zodat het gevoel verdwijnt dat met twee maten wordt gemeten.

Mw. Woldhuis (100% Groningen):

- Sluit aan bij de SP dat het goed is dat media misstanden naar buiten brengen. Dit heeft Vindicat er uiteindelijk toe gedwongen om echt te gaan bewegen.
- Hekelt dat Vindicat meerdere waarschuwingen in de wind lijkt te slaan. Dergelijke misstanden horen niet in Groningen thuis. Als Vindicat niet verbetert, dan is Groningen beter af zonder Vindicat.
- Staat volledig achter de bestuurlijke daadkracht van de burgemeester.
- Is benieuwd of er inmiddels een plan is opgesteld om herhaling van misstanden te voorkomen.

Dhr. Van der Laan (PvdA):

- Kan zich vinden in de heldere brief. Vindicat heeft zich te houden aan de horecaregels.
- Vindt het niet passen dat er een vereniging in Groningen bestaat waar het normaal lijkt excessief

geweld toe te passen.

- Roept op vroeg in de ochtend te controleren, omdat de kans op excessen dan het grootst is.

Dhr. Heemstra (ChristenUnie):

- Waardeert de duidelijke woorden van de burgemeester om in te grijpen wanneer nodig en om Vindicat tegelijk te ondersteunen bij de cultuurverandering.
- Vindt het terecht dat geen onderscheid gemaakt wordt tussen horecabedrijven en studentenverenigingen. Vindicat staat niet boven de wet.
- Is bezorgd over het tempo van de cultuuromslag. Hopelijk wordt het Vindicat duidelijk dat het de gemeente menens is en blijft de vereniging bijdragen aan de levendigheid van de studentenstad.
- Roept Vindicat atque polit op haar naam eer aan te doen: handhaaft en beschaaft.

Mw. Wijnja (GroenLinks):

- Constateert dat mensen, vaak mannen, soms denken in groepsgedrag weg te kunnen komen met excuses en beloften als het gaat om gewelddadig en schandalig gedrag.
- Steunt de lijn van de burgemeester. Vindicat moet op geen enkele wijze een uitzonderingspositie krijgen. Het interne rechtssysteem is totaal niet van deze tijd.

Dhr. Van Zoelen (Partij voor de Dieren):

- Steunt de aanpak, hecht aan een cultuuromslag en vindt een intern rechtssysteem niet van deze tijd.

Dhr. Van der Laan (Stad en Ommeland):

- Wil wel zuinig zijn op het meer dan tweehonderd jaar oude instituut. Hoeveel tijd krijgt Vindicat om de cultuurverandering door te maken?

Mw. Van Deelen (Student en Stad):

- Betreurt dat er sprake lijkt te zijn van een hetze en roept op in gesprek te blijven.
- Staat in nauw contact met de senaat van Vindicat, die positief is over de gesprekken met de burgemeester.
- Is niet tegen het interne rechtssysteem op het moment dat het goed werkt, maar strafbare zaken moeten echt naar buiten worden gebracht.
- Vindt het dan ook terecht dat er een bestuurlijke waarschuwing is afgegeven, net zoals dat bij andere horecagelegenheden gebeurt in dergelijke situaties. Het had niet geagendeerd hoeven te worden.

Burgemeester Den Oudsten:

- Deelt de opinie van de PVV over de Wob niet. Het college heeft ook geen enkele andere mogelijkheid dan zich aan de Wob te houden. Die transparantie is een groot goed, wat aanvragers vervolgens met de informatie doen is niet aan de politiek of de gemeente om over te oordelen.
- Twijfelde niet de bestuurlijke maatregel op te leggen. Vindicat wordt gespaard nog gebasht.
- Wijst erop dat Vindicat zwaar in de problemen is gekomen door meerdere incidenten, maar zeker niet de enige vereniging is waar excessen zich voordoen. Vindicat krijgt veel publiciteit te verduren waar andere verenigingen zich wat achter verschuilen.
- Gaat daarom afspraken maken met de zeven grootste studentenverenigingen om excessen tegen te gaan. De raad wordt binnen een paar weken schriftelijk geïnformeerd.
- Begrijpt dat besloten verenigingen regels handhaven via een bepaald systeem, maar vindt het bij Vindicat veel verder gaan. Strafbare zaken mogen nooit verborgen gehouden worden.
- Heeft de indruk dat men bij Vindicat dit tegen het licht wil houden en de vereniging naar deze tijd wil brengen. Juist door de lange historie gaat dat wellicht moeizamer bij Vindicat.

B.3. Gemeenteraadsverkiezingen 2018 (collegebrief 30 januari 2019)

Mw. Woldhuis (100% Groningen):

- Is blij dat het college zoveel belang hecht aan het vergroten van de toegankelijkheid.
- Roept op onderzoeken naar opkomstbevordering te verbreden door ook onderzoek te doen naar de opkomst van specifieke wijken en doelgroepen, bijvoorbeeld studenten of ouderen.

Mw. Hessels (VVD):

- Is benieuwd of het college van mening is dat de 66.300 euro goed besteed zijn, terwijl de inspanningen geen meetbaar resultaat hebben. Zijn de doelen voldoende behaald?

Mw. Van Deelen (Student en Stad):

- Juicht toe dat anderstalige inwoners een Engelstalige brief kregen, dat er internationale debatten,

activiteiten en voorlichtingen waren en dat men terecht kon op www.canivote.nl.

- Verzoekt toe te zeggen dat de Stemwijzer ook in het Engels beschikbaar is.

Dhr. Bushoff (PvdA):

- Ziet dat de gemeente veel heeft gedaan om de opkomst te bevorderen.
- Realiseert zich door de relatief lage opkomst dat niet iedereen kan stemmen. Het is essentieel de toegankelijkheid continu te verbeteren.
- Is bezorgd dat met name jongeren en mensen in armere wijken minder lijken te stemmen. Een hoge opkomst is van levensbelang voor de democratie. Het vraagt om intensivering van inspanningen.
- Ziet een taak voor de hele lokale politiek om te werken aan interesse voor en vertrouwen in de gemeentepolitiek.
- Concludeert uit onderzoek dat reminders over verkiezingsdata en gebruik van lokale en sociale media werken. Gebruikt het college deze onderzoeken om de opkomst te vergroten?
- Roept op ook buiten gekijkte paden te denken, bijvoorbeeld in de vorm van een daadwerkelijk verkiezingsfestival dat aantrekkelijk is voor jongeren of een herkenbare mobiele stembus.

Dhr. Dijk (SP):

- Merkt dat zelfs binnen de SP de discussie over stemplicht gevoerd wordt, maar blijft het de verantwoordelijkheid van politici vinden om kiezers naar de stembus te krijgen.
- Kon aan de posters ter bevordering van de opkomst haast niet zien dat het om verkiezingen ging.
- Roept op zo effectief mogelijk te werken aan het verlagen van drempels, bijvoorbeeld door bijzondere stemlokalen in wijken te plaatsen waar de opkomst laag is in plaats van in de binnenstad of bij onderwijsinstellingen.
- Denkt dat het afschaffen van de stempas ook leidt tot een hogere opkomst, omdat veel mensen de stempas kwijtraken en geen nieuwe aanvragen of daar geen tijd meer voor hebben.

Mw. Paulusma (D66):

- Is trots dat Groningen koploper is wat betreft toegankelijkheid. Het stembureau met doventolken was een unicum. Er was Engelstalige informatie en bepaalde doelgroepen hebben trainingen ontvangen.
- Gaat ervan uit dat het college voorop wil blijven lopen en er ook voor zal zorgen dat mensen met een verstandelijke beperking kunnen stemmen, waar zij recht op hebben volgens het VN-verdrag.

Dhr. Heemstra (ChristenUnie):

- Wijst erop dat de zorgelijk lage opkomst bij herindelingsverkiezingen van veel factoren afhangt, die lang niet allemaal door de gemeente te beïnvloeden zijn. Er is weinig tot geen aandacht voor.
- Vindt dat de gemeente voldoende heeft gedaan aan toegankelijkheid en communicatie.
- Benadrukt dat de politiek gedurende de hele raadsperiode moet werken aan zichtbaarheid, benaderbaarheid en vertrouwen, niet alleen in een verkiezingsjaar.
- Verwacht ook van inwoners een actieve houding en betrokkenheid bij de democratie.

Dhr. Van der Laan (Stad en Ommeland):

- Sluit aan bij de bijdrage van ChristenUnie.

Dhr. Van Zoelen (Partij voor de Dieren):

- Sluit aan bij Student en Stad wat betreft het voorlichten van anderstaligen.
- Hoopt dat de SP haar leuke ideeën uitwerkt in voorstellen.

Dhr. Bolle (CDA):

- Ziet dat sociale media een groot bereik hebben en roept op daar meer op in te zetten.
- Concludeert dat er waarschijnlijk geen effect is als het niet meetbaar is.
- Voelt veel voor de voorstellen van SP om de opkomst te bevorderen.
- Lijkt het goed de belangrijkste informatie op A2-niveau te communiceren in plaats van B1, aangezien 15% van de Nederlanders dat taalniveau niet heeft.
- Sluit aan bij de lovende woorden van D66 over toegankelijkheid.
- Lijkt een doelgroepenonderzoek door de gemeente niet zinnig, dat is de verantwoordelijkheid van politieke partijen.

Mw. Wijnja (GroenLinks):

- Heeft ook gemerkt dat veel internationale studenten niet wisten dat ze mochten stemmen.
- Ziet het als een gezamenlijke verantwoordelijkheid en fikse uitdaging om de afstand die inwoners voelen tot de politiek te verkleinen.

Burgemeester Den Oudsten:

- Denkt graag mee, maar roept de raad vooral op een richting aan te geven die het college dient uit te gaan, bijvoorbeeld wat betreft een Engelstalige stemwijzer, extra onderzoek of andere ideeën.
- Geleidt de complimenten over de toegankelijkheid graag door naar de ambtenaren.
- Zegt niet toe formulieren of stempassen af te schaffen, maar vindt het wel een interessant punt.
- Raadt aan om de ideeën te bespreken in de commissie Werkwijze raad.
- Vindt dat opkomstbevorderende maatregelen altijd zin hebben, ook als dat niet te bewijzen is.
- Gaat na wat de stand van zaken is rondom het VN-verdrag en stemrecht voor mensen met een verstandelijke beperking en koppelt dat terug.

De collegebrief wordt als éénminuutinterventie geagendeerd voor de raad van 27 maart 2019.

B.4. Sluiting tippelzone per 31 maart 2019 (collegebrief 14 februari 2019) i.c.m.**Opening huiskamer voor mensen werkzaam in de prostitutie (collegebrief 14 februari 2019)****Mw. Paulusma (D66):**

- Vindt het goed dat de tippelzone uiteindelijk gesloten wordt en looft alle inzet die is gepleegd op maatwerk om de nodige zorg en ondersteuning te bieden om uit te stappen.
- Waardeert de huiskamer en met name het overweeghuis, een burgerinitiatief dat zeer de moeite waard is om als commissie te bezoeken.

Dhr. Heemstra (ChristenUnie):

- Staat achter het besluit de tippelzone te sluiten, want de overheid zou mensonterende situaties niet moeten faciliteren. De burgemeester heeft zich er sterk voor gemaakt met een menselijke invalshoek. Hij verdient daarvoor alle lof, evenals alle betrokken instanties, zoals Leger des Heils en Terwille.
- Is blij dat de einddatum een stok achter de deur is gebleken om vrouwen te helpen kiezen voor een ander bestaan met een persoonsgebonden aanpak en een menswaardig perspectief.
- Begrijpt dat het team outreachend werk prostitutie uitgebreid wordt om terugval tegen te gaan.
- Waardeert de huiskamer en het overweeghuis, dat waardering en ondersteuning verdient.
- Blijft kritisch volgen dat vrouwen niet in de illegaliteit belanden.

Mw. Uneken (PVV):

- Vindt het goed dat het aantal sekswerkers op de tippelzone zo is teruggebracht.
- Ziet wel een groot risico op terugval nu de gemeente de werkplek opheft. Wat gebeurt er met de vrouwen die niet of niet meer in beeld zijn? 31 maart is dichtbij.

Dhr. Bolle (CDA):

- Is blij dat de combinatie van zorg en mogelijk perspectief geboden is en wordt.
- Hoopt niet dat de huiskamer dubieuze loopbaanadviezen gaat geven aan vrouwen die willen instappen. De overheid moet het beginnen met prostitutie niet faciliteren met nuttige tips, maar zich er juist op richten vrouwen te helpen.

Dhr. Van der Laan (PvdA):

- Kan zich vinden in de hoofdlijnen van de brief.
- Pleit ervoor uitstappers langdurig te monitoren.
- Vraagt wat het plan van aanpak is voor de resterende zes vrouwen.
- Lijkt een evaluatie van de huiskamer op 31 maart en mogelijk sluiting veel te vroeg.

Mw. Jacobs (VVD):

- Heeft destijds zorgen geuit over verplaatsing van tippelactiviteiten. De brief maakt hier geen melding van, betekent het dat illegaal tippelen niet voorkomt of niet is toegenomen?

Mw. Schoutens (GroenLinks):

- Is blij met de vorderingen en groot voorstander van een langdurige mensgerichte aanpak, waarbij vrouwen begeleid worden hun eigen toekomst te kiezen. De outreachende aanpak moet de komende jaren worden voortgezet en gemonitord, zodat vrouwen op de radar blijven.
- Is blij dat Stichting Straatmadelief subsidie krijgt en roept op dit door te zetten wanneer nodig.
- Vindt het evaluatiemoment van de huiskamer op 31 maart erg vroeg. Vrouwen moeten de kans krijgen vertrouwd te raken met de huiskamer. Waarom is gekozen voor deze korte termijn?
- Roept op de huiskamer niet op korte termijn te sluiten als deze nog weinig gebruikt wordt.
- Verzoekt het college de raad op de hoogte te blijven houden van de ontwikkelingen.

Dhr. Van der Laan (Stad en Ommeland):

- Is blij met de sluiting.
- Lijkt het goed over een jaar de evaluatie te verbreden naar de ontwikkeling van prostitutie in het algemeen in Groningen, aangezien eerder prostitutie uit het A-kwartier is verdwenen.

Dhr. Van Zoelen (Partij voor de Dieren):

- Heeft altijd zorgen geuit of mensen niet in de illegale prostitutie terecht zouden komen.
- Denkt dat de huiskamer een goed middel kan zijn alsnog opvang en begeleiding te bieden.
- Roept op goed te blijven monitoren, ook nieuwe instroom.

Dhr. Mellies (100% Groningen):

- Was het oneens met de sluiting, maar is blij met de aanpak vrouwen zo humaan mogelijk op te vangen. De vrouwen verdienen veel waardering, want een ommekeer maken is niet gemakkelijk.
- Vreest dat straatprostitutie zich naar de illegaliteit zal verplaatsen. Is de controle voldoende? Zijn er gevallen bekend van vrouwen die de overstap naar de illegaliteit hebben gemaakt?
- Krijgt graag meer inzicht in de hoeveelheid zorg die geboden wordt. Hoe lang zijn de medewerkers van het outreachend team bezig en hoeveel vrouwen hebben zij onder hun hoede?

Burgemeester Den Oudsten:

- Deelt het respect voor de vrouwen die nadenken over een nieuwe toekomst, ook al worden zij daartoe gedwongen door gemeentelijk beleid om de tippelzone te sluiten. Het betreft gewone mensen die door omstandigheden terecht zijn gekomen in een bestaan dat niemand een ander toewenst. Het is vallen en opstaan met kans op terugval.
- Vindt het belangrijk deze vrouwen nooit te laten vallen en te helpen iets meer levensgeluk te vinden.
- Brengt in herinnering dat de tippelzone in de jaren negentig is ingericht omdat er veel illegale prostitutie plaatsvond met veel gewelddadige incidenten en ook sterfgevallen.
- Schat de risico's nu totaal anders in, al is het risico nooit nul.
- Weet dat veel vrouwen nu gekozen hebben voor een ander bestaan, maar sommigen gaan werken in de illegale thuisprostitutie. Het is een groeiende en lastig controleerbare branche. De gemeente werkt met een geavanceerd systeem om effectief op te treden, maar de beschikbare uren zijn beperkt.
- Waardeert de liefdevolle manier waarop Stichting Madelief vrouwen bijstaat, ook bij klein leed. Hopelijk blijft de stichting die rol vervullen.
- Zal zo goed mogelijk illegale prostitutie in de gaten houden en ertegen optreden.
- Blijft ervan overtuigd dat het sluiten van de tippelzone een goede maatregel is geweest.

Wethouder Jongman:

- Zet zich ervoor in dat de vrouwen de komende tijd niet van de radar verdwijnen. Straatmadelief, Leger des Heils en Terwille werken daar hard aan.
- Vervolgt dat vrouwen in beeld komen en blijven via het outreachende werk, de huiskamer en de kortdurende opvang, die binnenkort opengaat.
- Antwoordt dat alle vrouwen in beeld zijn en een zorgplan op maat hebben.
- Legt uit dat vrouwen die in willen stappen in de prostitutie in de huiskamer alleen voorlichting krijgen over administratie, bijvoorbeeld wat betreft vergunningen en Kamer van Koophandel. Het is niet bedoeld als uitnodiging, vrouwen kiezen zelf actief te worden en dan is het goed dat ze in de huiskamer terecht kunnen bij invoelende hulpverleners.
- Is bereid om te zorgen dat Straatmadelief haar goede werk voort kan zetten.
- Antwoordt dat bij outreachend werk prostitutie nu anderhalf fte geboden wordt met ruimte voor uitbreiding wanneer nodig.
- Verwacht dat de pilot met de huiskamer verlengd zal worden en informeert de raad daarover.

De voorzitter sluit de vergadering onder dankzegging om 18.55 uur.